

İSO Başkanı Bahçivan: İstanbul ve çevresi işgücünde yüzde 50 paya sahip; “İstanbul sanayisine özel vizyon geliştirilmeli”

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, İstanbul'un içinde sanayinin de olacağı “akıllı şehir” kavramıyla yönetilmesi gerektiğini söyledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Haziran ayı olağan toplantısı, “İstanbul'un Sanayi Kimliği, Sanayinin Yerleşim Sorunu ve Çevre Düzeni Planı'na Bir Bakış” ana gündemiyle Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'in açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum katıldı, gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Erdal Bahçivan, 23 Avrupa ülkesinden daha büyük nüfusuyla İstanbul'un, dünyada öne çıkan ve içinde sanayinin de olacağı “akıllı şehir” kavramıyla yönetilmesi gerektiğini söyledi ve sanayinin, doğal ve tarihi varlıklar gibi İstanbul'un kimliğini oluşturan diğer değerlerle bir arada yaşaması gerektiğini belirtti: “Sanayi ve üretim ile çevre arasında bir tercih yapma zorunluluğu asla söz konusu değildir ve olmamalıdır. Bu sebeple planlama ve kentsel dönüşüm bir arada ele alınmalı, bağımsız yürütülmemelidir. Parçalı değil bütüncül, kapalı değil tüm paydaşları kapsayan, tek kurum tarafından değil tüm kurumların katkısıyla hazırlanmış bir planlamaya ihtiyacımız var.”

Erdal Bahçivan, sanayiciler olarak önceliklerinin İstanbul'un ekolojisinin korunması olduğunu altını çizdi: “Ekoloji ve ekonomi arasında bir çatışma, bir mağlup veya kazanan olması gerekmez. İyi bir planlama ile çevrenin korunduğu ama aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayan bir sanayileşmenin devam etmesi rahatlıkla sağlanabilir. Dünya örneklerine baktığımızda; sanayi alanların şehir yüzölçümlerine oranı; Berlin'de yüzde 1.5, Londra'da ise yüzde 3'dür. Bu oran İstanbul'da ise yaklaşık yüzde 1.5'tir. İstanbul'un sahip olduğu oranı eleştirmek yerine daha da güçlendirmemiz gerekiyor.”

İstanbul, işgücünün yüzde 50'sini barındıran bölgenin kalbi: İstanbul'un, İzmit ve Tekirdağ ile birlikte endüstri işgücünün yüzde 50'sini barındırdığını, Marmara Denizi ve Trakya Bölgesi ile vazgeçilmez bir bütünlük içinde olduğunu belirten Bahçivan, çevre düzeni planının, İstanbul'un, İstanbul sanayisinin Türkiye ekonomisinin itici gücü olduğu gerçeği göz önüne

alınarak yapılmasını istedi ve “İstanbul sanayisinin bu ülkenin vazgeçilmez olduğu gerçeğine bağlı bir İstanbul vizyonu geliştirilmelidir” dedi. Revize edilen Çevre Düzeni Planı çalışmalarını önemli bir şans olarak gören Bahçivan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda, başta Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olmak üzere tüm tarafların iradeleriyle İstanbul'un sanayileşmesini sağlayacak bir planı hayata geçirmesi gerektiğini vurguladı.

“Emlak sanayi modeliyle finansman kaynağı heba olmaz”: İstanbul'da kaynakları verimli kullanmanın önemine değinen Bahçivan, şunları önerdi: “İstanbul sanayisinin yerleşiklik sorunu, ciddi bir kaynak israfına yol açıyor. En etkili çözüm; organize sanayi bölgeleri (OSB'ler). Biri Avrupa diğeri Asya yakasında olmak üzere kentte iki yeni OSB kurulması gerekiyor. 'Emlak Sanayi' modeliyle uygun devlet arazilerinin ve üzerine kamu tarafından inşa edilecek fabrika binalarının özel sektöre uzun süreli kiralama yöntemiyle tahsis edilmesi, finansman kaynağının arsa ve gayrimenkul yatırımına heba edilmesinin önüne geçecek. İstanbul'un ihtiyaç duyduğu yeni fuar alanı için minimum yatırımla ideal bir altyapı sunan Atatürk Havalimanı, hem sektörlerimizin bu alandaki önemli bir ihtiyacını karşılar hem de İstanbul'a fuar turizmi gibi önemli bir prestij ve gelir imkanını da kazandırır. Atık yönetim felsefesi; kamuda, mahalli idarelerde, sanayide ve tüm bina ve yerleşkelerde yaygınlaştırılmalı, bu konuda çalışan, Ar-Ge projeleri yürüten sanayi kuruluşları özel teşviklerle desteklenmeli. Geçen yılsonunda yayınlanan Yeni Çevre Kanunu'nda üretilen ürün başına belirlenen geri kazanım katkı payı, ilgili sektörler için maliyet artışları getiriyor. Zaten atık bertaraf maliyetine katlanan sektörlerimizden ikinci kez bedel alınması adil değil.”

HABER

Dijital dönüşümün kilidi KOBİ'ler

Türkiye Bilişim Derneği İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen 2. İstanbul KOBİ'ler ve Bilişim Kongresi (KOBİ'19), "Ekonominin İtici Gücü KOBİ'ler; KOBİ'lerin İtici Gücü Bilişim"

ana temasıyla Kadir Has Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Zirve'de KOBİLİŞİM Çalışma Grubu'nun 15. yıl özel pastası da katılımcılarla birlikte kesildi.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), KOSGEB, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından desteklenen ve Türkiye Bilişim Derneği (TBD) İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen 2. İstanbul KOBİ'ler ve Bilişim Kongresi (KOBİ'19), dergimiz KobiEfor'un medya sponsorluğunda Kadir Has Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. "Ekonominin İtici Gücü KOBİ'ler; KOBİ'lerin İtici Gücü Bilişim" ana temasıyla gerçekleştirilen etkinliğe çok sayıda KOBİ temsilcisi katıldı.

TİM Yönetim Kurulu Üyesi Fatih Kemal Ebiçlioğlu, Türkiye ekonomisinin lokomotif gücü KOBİ'lerin finansal erişim gibi bir takım sorunlarla karşı karşıya bulunduğunu belirterek, bu sorunların kısa sürede giderilmeyeceğini ancak önümüzde gelişmekte olan bir ülke olarak fırsat bulunduğunu söyledi: "Ama yine bir şeyleri kaçırmamızın arifesindeyiz. Gelişmiş ülkelerle terminoloji olarak hemen hemen aynı şeyleri söylüyoruz. Dünyada olan bitenin farkındayız, ama eylemde ve hedef koymada ve o hedefe gitme yolunda eksik olduğumuzu görüyorum. Farkında olmak adım atmak için yeterli değil."

Dijital transformasyonun sıcak bir konu olduğuna ve dijital dönüşümün mevcut insan kaynağının yeniden şekillenmesi anlamına geldiğine dikkat çeken Ebiçlioğlu, "KOBİ'ler yetkin insan kaynağını oluştur-

ma sorumluluğunu yapabilir mi? Temel sorun bu" dedi ve bunun için ciddi bir planlama ve çalışma gerektiğini söyledi. KOBİ'lerin ihracatçı olması yolunda TİM olarak önemli çalışmalar yaptıklarını aktaran Ebiçlioğlu, TİM'in sağladığı platformlarla orta ölçekli veya küçük işletmelerin ihracatçı olmasının geçmişe göre daha kolay olduğunu anlattı. Ama ihracatçı olmak için tüm süreçlerin dijital transformasyonu sağlanması gerektiğini paylaşan Ebiçlioğlu, "Aksi halde uluslararası arenada ön planda olma şansınız yok. İhracatçı olsanız dahi sürdürülebilir olamazsınız" uyarısında bulundu.

KOSGEB İstanbul Merkez Müdürü Zeynep Kasımoğlu ise dijitalleşme konusunda KOSGEB olarak çağrıya çıktıklarını ve 1511 başvuru aldıklarını belirtti: "Bu başvurulardan 231 tanesi dijitalleşme sağlayacak iddiasındaydı. Dijitalleşme için bilim, teknoloji, üretim, STK, üniversite ekosistemi gerekiyor. Gerçekçi olmak lazım,

F. Kemal Ebiçlioğlu

Zeynep Kasımoğlu

doğru yol haritası çizmek ve hedefi birlikte koymak gerekiyor. Sürecin en önemli yol haritası; ekosistemi güçlendirecek çalışmaların değerli olduğudur.”

Ülke ekosistemi hayalleri engelliyor: ISO Yönetim Kurulu Üyesi **Sultan Tepe**, ise teknik tekstil alanında

faaliyet yürüten bir firması bulunduğunu kaydederek, firmaların dijital dönüşümü tamamlamada sorunlarla karşı karşıya kaldığını söyledi: “3 yıldır 4-5 seçim geçirdik. Öngörülemez bir ülke gerçeğimiz var. Bir gün finansa yüzde 15 maliyetle ulaşırken ertesini gün bu maliyet yüzde 40’a çıkabiliyor. Artık şirket kaynaklarını dönüşüme değil finansa yatırmak zorunda kalıyoruz. Ben artık dönüşüme kaynak ayıramıyorum. Oysa dijital dönüşüm algısının tüm ülkeye yansıtılması ülke politikası olmalı.”

Yurtdışı seyahatlerinde heyecanlanarak Türkiye’ye döndüğünü paylaşan Tepe, ancak ülke ekosisteminin hayallerini geri çektiğini savundu: “Türk insanı ileri düşünmede zayıf. Gidip KOBİ’lerin elinden tutmak gerekiyor. Bu nedenle koçluk yapıyoruz. ISO Akademi’de bu minvalde çalışıyorum. Dünyada üretimin anlamı da değişti. Üretimin maliyeti ile dünya ile rekabet edemeyiz. Bunun için değişimi sağlamalıyız. Bunun için vizyon oluşturmalıyız.”

TBD inisiyatif aldı: Zirvenin açılış konuşmasını gerçekleştiren Türkiye Bilişim Derneği (TBD) İkinci Başkanı Ali Yazıcı, TBD’nin elli yıla yaklaşan geçmişi ve birikimiyle her kesimden ve her yaşta üye profiliyle yalnız kendi sektöründe değil, tüm sektörlerde gelişim ve işbirliğini yükseltmek vizyonuyla güçlü bir köprü olma çabasını sürdürdüğünü aktardı.

Kurulduğu yıldan bugüne TBD’nin hedefinin ‘Teknoloji üreten bir Türkiye’ olduğunun altını çizen Yazıcı, şu bilgileri verdi: “Yıllardır amaçladığımız ‘Dönüşüm’ün ‘bilişim’ dünyasına yansıyan içeriği, endüstriyel devrimlerin sonuncusu olan Endüstri 4.0 ve Toplum 5.0 ile birlikte çok ileri seviyelere taşınmış ve toplumsal bir boyut kazanmıştır. Tüm sektörleri etkileyen büyük değişimlere tanıklık edildiği, yeni iş modellerinin ortaya çıktığı, yerleşik düzenlerin yerle bir olduğu, sistemlerin yeni baştan biçimlendiği günlerden geçiyoruz. Bilgi ekonomisini yaşadığımız günümüzde veri çok değerlidir. Çağımızın altını olarak da adlandırılan veriden değer yaratmak geleceği şekillendirmenin tek yoludur. Bugün dönüştürücü teknolojilere yatırım yapanlar, dijital dönüşümü özümseyenler ve teknolojiye yön verenler yarınlar hükmedenler olacaktır.”

Dijital dönüşümün KOBİ’lerin inovasyon endeksinin ve rekabet gücünün artırılması verimlilik ve kar paylarının yükseltilmesi açısından yaşamsal öneme sahip

olduğunun altını çizen Yazıcı, “TBD olarak Türkiye’nin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesi ve dijital ekonominin geliştirilmesi için yenilikçi ve dönüştürücü teknolojilerin milli kabiliyetlerle geliştirilmesini ve KOBİ’lerimizin dijital dönüşümlerinin gerçekleştirilmesini bir beka sorunu olarak görüyoruz” diye konuştu.

TBD’nin ‘Dijital Türkiye’ yolculuğunda öncü rol almak amacıyla inisiyatif olarak TSE ile “Dijital Dönüşüm Teknolojileri Alanında Standartların Geliştirilmesi”ne yönelik protokolü 8 Ocak 2019’da imzaladığını hatırlatan Yazıcı, bu kapsamda TBD Bilişim Standartları Platformu’nu oluşturduklarını paylaştı: “Platform aracılığıyla hem ulusal hem de uluslararası dijital dönüşüm teknolojileri ile ilgili standartlarının geliştirilmesini TSE ile beraber yürüteceğiz. Söz konusu standartların kullanılması ile KOBİ’lerin inovasyon endekslerinin ve rekabet gücünün artırılması verimlilik ve kar paylarının yükseltilmesi hedeflenmektedir.” Yazıcı, KOBİ’lerin dijitalleşmesine katkı sağlanması, gelişmelerinin desteklenmesi ve rekabet güçlerinin artırılması amacıyla “Endüstri 4.0 KOBİ’ler İçin Dijital Dönüşüm Rehberi” hazırlandığını aktardı.

“KOBİ’lerin dönüşümü ancak bilişimle olur”:

TBD İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Tiryakioğlu, ekonominin temel taşı olan KOBİ’lerin en önemli önceliklerinden biri olduğunu belirtti: “Hızla gelişen küresel rekabette Türkiye’ye baktığımızda teknolojilerin kullanılmasının henüz istenen seviyede olmadığını görüyoruz. Tabii ki bunun çok farklı nedenleri de var ama önde gelen nedenlerden biri de işletmelerin bilişim teknoloji yatırımlarını bir maliyet kalemi olarak görmeleri. Bu çok yanlış bir kanıdır.”

Günümüz koşullarında firmaların bilişim teknolojilerinden yararlanmasının kaçınılmaz olduğunu ifade eden Tiryakioğlu, KOBİ’lere şöyle seslendi: “Göreceksiniz ki yatırımlarınız çok kısa sürede kendisini amorti edecek ve işletmeniz hak ettiği üst seviyelere çıkacaktır. Bu noktada devlet destek ve teşvikleri de tabii ki çok önemlidir. Bu süreç tek taraflı yönetilecek bir durum değil, devlet, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, STK’lar, firmalar hep beraber yürüteceğimiz bir süreçtir. Teknoloji kullanmayan firmalar ise kısa zaman içinde maalesef yok olmak durumunda kalacaklar.”

HABER

B-Wise Kurucu Ortak/Fütürist Cenk Tezcan, değişimin hızına yetişilmediğini belirterek yapılması

gerekten temel noktanın eğitime önem verilmesi olduğunu anlattı. "Geleceğin iş hayatı bizim değil" diyen Tezcan, "20 yıldır trendler var. Demografi, verimsizlik, globalizasyon, mobilite, sosyal değişim, teknoloji vs... Örneğin; bugün doğanlar 100 yaşına ulaşacak ama 4'te 1'i kronik hasta olacak. Dev hastaneler yerine evde bakım gibi konseptler anlamlı olacaktır. Çünkü daha verimli ve daha ucuz. Sensörlerin gelişimi ana gündem olmalı, yapay zeka mühendisleri yetiştirilmeli" diye konuştu. 30 yıl sonra sürücüsüz araçların olacağını kaydeden Tezcan, şu an ülkemizde 1 milyon sürücünün bulunduğunu hatırlattı.

KOBİ'lerin geleceğe hazırlanırken elindeki yetenekli çalışanları kaybetmemesi uyarısında bulunan Tezcan, "Ekip güçlüyse siz de güçlüsünüz. Hala daha sabah 9 akşam 6 işi zorunlu kılıyoruz. Oysa artık tüm dünya görüyor ofis matah bir şey değil. Ofisi kullananlarda verimsizlik oranı yüzde 50'lerde. Oysa hedef odaklı çalışan yaratmak temel amaç olmalı" açıklamasını yaptı.

"Dijitalleşme KOBİ'lere rekabet avantajı sağlıyor"

"Dijitalleşen Dünya ve Rekabetçi KOBİ'ler" konulu oturumun moderatörlüğünü TBD İstanbul Şube Onur Kurulu Başkanı **Prof.Dr. Erdal Balaban** yürüttü. Oturumda söz alan Logo Yazılım Kanal Satış Direktörü Altuğ Özmen, Türkiye'nin yüzde 70'inin aktif internet kullanıcısı olduğunu ancak özellikle KOBİ'lerin henüz dijital dönüşüme hazır olmadıklarını açıkladı. Dijitalleşmenin aslında üretim verimliliği, kaynak verimliliği, operasyonel fayda olarak görülmesi gerektiğini paylaşan Özmen, dijital dönüşüm yatırımının ölçülmesinde problemler yaşandığını hatırlattı. Türkiye'de dijital dönüşümün finans, otomotiv, perakende, hızlı tüketim, enerji, sağlık ve hizmetler sektöründe kısmen iyi kullanıldığını anlatan Özmen, Logo olarak dijital dönüşüm için 60 kişilik bir ekip kurarak çalıştıklarını açıkladı.

Bilişim A.Ş. Yürütme Kurulu Üyesi Ulaş Kula, dijital dönüşümün yerli firmalar tarafından yapılması gerektiğini savundu: "Kritik alanlarda üst se-

viyede yerli yatırım yapılmalı. Bu alanlardan biri veri ve yapay zekadır."

Poldy A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Kadri Demir, Poldy A.Ş.'nin 25 yıllık bir işletme olduğunu ve 25 yıllık deneyimi KOBİ'lere aktardıklarını söyledi: "Bir KOBİ'de insan kaynakları süreçlerine bakınca ne tür ihtiyaçlar vardır? Kim nerede yer alıyor? dendiğinde şemalar görmek istiyorlar. Yasal bildirimleri en kısa sürede yerine getirmek istiyorlar. İnsan kaynağı departmanının bilgiyi üreten değil hizmet veren departmanlar olmasından yola çıkarak her çalışanın aynı bankamatik sistemi gibi kendilerine ait bilgilere ulaşmasını istiyorlar. Son zamanlarda kişisel verilerin korunması önemli olduğu için bunu yaparken bir işlemi yaparken onaylayan kişinin farklı olmasını istiyor. Bilgiye her yerde ulaşmak istiyor."

Demir, önümüzdeki dönemde KOBİ'lerdeki temel sorunun yeteneklilerin yönetimi olacağını öngördü: "KOBİ'lerde insan kaynağı yönetiminde birkaç nokta önemli. Birincisi 'doğru yere doğru kişiyi yerleştiriyor muyuz?' İkincisi 'var olan çalışanlar doğru yerde mi?' Üçüncüsü ise 'var olan çalışanların uyumu nedir?' Önümüzdeki dönem KOBİ'lerin uğraşacağı ana konular bunlar olacaktır. Ve kuşak çatışması X, Z ve Y. Ne yapmak lazım? Şirket bazında yeterlilik kavramını getiriyoruz. 'Ben bir kişiyi masaya oturttuğumda neler yapmalıdır?' 'Mesela bir insan kaynağı yöneticisi hangi bilgi seviyesine sahip olmalı ve bu bilginin oranı ne olacak? Ne tür bilgilere sahip olacak, hangi ilgi alanlarında olacak vs.?' Daha sonra 'bu yeteneklerin ne kadarını sağlıyor?' İşe alırken yeterli insanı seçerek işe başlamak büyük kazanç sağlayacaktır. Daha sonra kişilerin performansını ölçerek kariyer planlaması yürüteceğiz. Daha sonra yıldızlar, kilit kişiler, uyumsuzları çıkararak, yönetimi yapılmalı."

ERP Komitesi Koordinatörü Göker Sarp, işletmelerin geleneksel hedeflerinin değişmediğini, bunların verimlilik ve karlılık olduğunu ifade etti: "TÜİK'in küçük, orta ve büyük ölçekli şirketlerde ERP, CRP ve tedarik zinciri yönetimi programları kullanımını ölçen araştırmasına göre küçük firmalarda bu oran yüzde 15. Orta büyüklükte yüzde 25, büyükte ise yüzde 51 seviyesinde. Genel ortalama ise yüzde 20. Ülke olarak geç mi kaldık? Hayır." Göker, Endüstri 4.0'ın halen daha zirveye ulaşmadığını belirtti: "Hızlı olmalıyız ama henüz geç kalmış değiliz. Patron genelde karlılık azaldığında veya müşteri sorduğunda dijital dönüşüme ağırlık veriyor. Değişim çok uzun sürüyor ve firmalar da bu değişime direnç gösteriyor. Dijital dönüşüme uygun yapımız yok. Uzun vadeli strateji yerine şansa güveniyoruz. Ama başka şansımız da yok."

Parametre Araştırma Bilişim Planlama CEO'su Can Dağdelen, dijital dönüşümün verimlilik ile eşdeğer olduğunu kaydederek, araştırma şirketi olarak yürüttükleri çalışmalara ilişkin bilgi verdi.

Dijitalleşmenin riskleri de gündem olmalı

"Dijitalleşen İşletmelerde Veri Güvenliği" oturumunun moderatörlüğünü **TBD İkinci Başkanı/Aselsan Uydu Görev Yükleri Program Müdürü Ali Yazıcı** yürüttü.

Oturuma katılan **LOSTAR A.Ş. Kurucu-Genel Müdür Murat Lostar**, dijital dönüşümde risklerin farkında olunması gerektiğinin uyarısını yaptı: "Kişisel verilerin korunması önemli bir konu. Dijital dönüşüm bu risklere kapı aralıyor, riskler görülmeli ve önlemler alınmalı."

TÜRKKEP A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Kurtuluş Nevruz, kayıtlı elektronik postaya ilişkin bilgi verdi. Millet olarak kayıtlı olmayı sevmediğimizi ifade eden Nevruz, şu noktalara değindi: "Kayıt etmediğimiz için kaybediyoruz. Bugün İngiliz atlarının kökeni Konya Ovası'dır. Ve İngilizler kaydetmiştir. Kayıtlı veri bu nedenle önemlidir. Bilgi güvenliğine gelirsek; kayıtlı elektronik postalar okunmuyor. Elektronik olması da yapılan işlerin hukuken olmasını sağlar."

CTECH Bilişim Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Faruk Sarı, 2018'in tehditlerini; silahlanma, iklim değişikliği, data çalınması, siber saldırılar olarak tanımladı: "Dijitalleşme ile güvenlik arasında muazzam bir ilişki var. Ama dijitalleşme riskleri artırıyor. Bunu çözecek veya yeterli insan kaynağımız var mı? Yok. Araştırmalarda şöyle bir veri var. Dijitalleşmenin yıkıcı olacağına yüzde 87 oranında inanırken buna hazırlık yapılması gerektiğini söyleyenlerin oranı yüzde 40. Gidilecek çok yol var ama nasıl başlanması gerektiği konusu önemli."

Boğaziçi Üniversitesi BÜSİBER Yönetim Bilimleri Sistemi Siber Güvenlik Merkez Yöneticisi Doç.Dr. Bilgin Metin, kurum olarak 3 yıldır bu alanda çalışmalar yürüttüklerini, bugüne kadar 6 kamp düzenlediklerini açıkladı. Dijitalleşmede her kurum ve kişinin açık hedef halinde olduğunu aktaran Metin, "Siber güvenlik işletim sistemlerinin bir parçası olmalı" dedi.

Veri Kurtarma Genel Müdürü Serap Günal, ise ayda 300 vakaya hizmet verdiklerini kaydetti: "Veri güvenliği konusunda inisiyatif aldık ve 5 bin kişiye eğitim verdik. Ziyaretlerimde şunu gördüm ki; Türkiye'de siber güvenlik ve veri depolama öğrenilemiyor. Öğrenilmesi halinde ise uygulayamıyoruz. Örneğin; yedek bellek ne anlama geliyor bilmiyoruz."

KOBİ'lere destek ve teşvikler

"Destekler, Teşvikler ve Girişim Sermayesi" oturumunun moderatörlüğünü yürüten **KOSGEB eski Başkanı, 20. Dönem Milletvekili Hilmi Develi**, KOSGEB gibi kurumların ekonomi için önemli olduğunu, bu tür kurumların itina ile korunması gerektiğini ifade etti.

TÜBİTAK TEYDEB Bilimsel Programlar Uzmanı Osman Akçatepe, TEYDEB olarak verdikleri destekleri anlattı, bu desteklere göre neyin Ar-Ge olduğu, nasıl Ar-Ge yapıldığı, planlamanın önemini açıkladı: "TEYDEB olarak bu kültürü oluşturmaya çalışıyoruz. Bu noktada 1501 gibi Sanayi Ar-Ge desteğimiz var. Tamamen KOBİ'lere yönelik Ar-Ge desteğidir. Onun dışında; 1507 KOBİ Ar-Ge Desteği, 1512 Teknogirişim Desteği, 1503 Proje Pazarı Desteği, 1505 Üniversite-Sanayi Desteği gibi birçok desteğimiz bulunuyor."

KOSGEB Proje Destekleri Müdürü Kürşad Emre Dunay ise KOSGEB'in desteklerinde değişime gittiğini, örneğin; girişimcilik desteklerinin iki bölüme ayrıldığını paylaştı. Girişimcilik desteklerinde hizmet ve ticareti kapsayan geleneksel girişimcilik desteğinin dışında ileri girişimcilik desteğinin de başladığını duyuran Dunay, bilişim sektörünün bu noktada öncelikli sektörlerden biri olduğunu paylaştı, KOBİ Gelişim Destek Programı (KOBİGEL) hakkında bilgi verdi. 2019'ın ilk çağrısına çıktıklarını hatırlatan Dunay, dijitalleşme için ihtiyaçların belirlenmesi, sanayiye yönelik akıllı dijital teknolojilerin geliştirilmesi için proje teklif çağrısına çıktıklarını kaydetti.

İTO Bilgi Teknolojileri Komitesi Üyesi, Erlab Teknoloji Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Kamil Sağıroğlu, İTO olarak yürüttükleri çalışmalara ilişkin şu bilgileri verdi: "Yeni şirketlerin sürdürülebilirliği ve ürün-hizmetlerin ticarileştirmesi zayıf. İTO olarak bilginin ticarileştirilmesi çalışmasına ağırlık veriyoruz. Özellikle kuluçka, startup, girişim eğitimleri veriyoruz. Ülkemizde tarlaya tohum ekmeyi önemsiyoruz ama ekilmiş ürünlerin doğru pazarlara ulaşmasını tartışmıyoruz. Oysa diğer pazarlara ulaştırarak yakıt olmak zorundayız. Şu nokta da önemli; devletin bugün verdiği 500 destek yerine ürün ve hizmetlere alım garantisi vermesi daha değerli olur."

TRANGLES Finansal Hiz. A.Ş. Kurucu Ortak, Lider Melek Yatırımcı Hüseyin Karayağız ise 150 kişiyle hem yatırımcı hem de girişimci olduklarını belirterek bugüne kadar 30 girişime destek olduklarını dile getirdi.

Editörden

Değerli okuyucularımız!

İstanbul Sanayi Odası'nın hazırlamış olduğu sanayi sektörünün en değerli verilerini oluşturan "Türkiye'nin Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2018 yılı listesi yayınlandı.

Geçtiğimiz yılı 23 milyar dolar pazar büyüklüğü ve 4,6 milyar dolarlık ihracat geliri ile tamamlayan ambalaj sektöründeki büyüme **ISO Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** listesine de yansdı. 2017 yılında listede 29 sektör firması yer alırken, 2018 yılında bu rakam 20'si ASD üyesi olmak üzere toplam 33 firmaya yükseldi. Ambalaj sektörünün yıllık değişimine bakıldığında, **ISO Birinci 500**'de yer alan 33 firmanın gerçekleştirdiği üretimden satışların önceki seneye göre yaklaşık yüzde 59, dönem kârlarının yaklaşık yüzde 142, ihracatlarının yüzde 45,42 ve çalışan sayılarının da yüzde 25,44 oranında arttığı görülüyor.

Plastik sektöründe ise 58 firma listede yer aldı. Firmaların üretimden net satışları ise yüzde 27,6 oranında artış gösterdi. Listeye NACE kodu itibarıyla plastik ve kauçuk sektöründen 27 firma girdi. Plastik ve kauçuk imalatı olmasına rağmen, ağırlıklı üretim faaliyeti farklı NACE ve ISIC kod numaraları altında yer alan firmalarla sıralamada 58 plastik ve kauçuk işletmesi yer aldı.

Dergimizin röportaj bölümünde Dow Ambalaj ve Özel Plastikler Satış Müdürü, Ambalaj Pazar Geliştirme Yöneticisi Sayın Özgür Kayan ile firmanın sürdürülebilirlik çalışmaları ve 2025 hedefleri hakkında gerçekleştirdiğimiz röportajımızı ilgiyle okuyacağınızı umut ediyoruz.

Bu sayımızda ayrıca değerli akademisyenlerimiz ile birlikte sektör firmalarının kaleme aldığı yeni ürün ve teknolojilerle ilgili bilgilere, çeşitli üniversitelerden gelen kapsamlı araştırma-inceleme makalelerine de yer verdik.

Sizler de firmanıza ait güncel haber ve teknoloji yazıları göndererek dergimizde yer alabilirsiniz. Sizleri çalışan ve temsilcilerine her konuda sektör kılavuzu niteliğinde olan dergimiz sayfalarıyla baş başa bırakıyoruz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle!

Yasemin Erkimen

Bir bakışta Türkiye...

ESB'nin genişleme alanında yeni tesisler kuruyor

1 Geçen yıl 11 yeni firmanın faaliyete başladığı Ege Serbest Bölgesi'nde genişleme alanının altyapısı tamamlandı, bir İngiliz firması yeni fabrikasının inşaatına başladı. ESBAŞ bu alanda yaptığı 9 adet modüler binayı yıl sonuna kadar tamamlayarak yatırımcının hizmetine sunacak. Bölgede halihazırda 76'sı yabancı olmak üzere 167 firmanın faaliyet gösterdiğini dile getiren Ege Serbest Bölgesi Kurucu ve İşleticisi AŞ (ESBAŞ) Yürütme Kurulu Başkanı Dr. Faruk Güler, "Şu an bölgemizde yaklaşık 20 bin kişiye istihdam sağlanıyor. Bu konuda Türkiye'deki diğer serbest bölgeler arasında birinci sıradayız. Serbest bölgelerde yaratılan toplam istihdamın çeyreği ESB'den gerçekleşiyor. Bölgemizde havacılık ve savunma sanayi, otomotiv, makine, elektrik-elektronik, yazılım-bilişim, gıda işleme ve paketleme ile tekstil gibi sektörler ön plana çıkıyor" diye konuştu.

Girişimcilere 200 bin TL'lik hibe desteği

Yılıhta kuru üzüm aylıkta fındık zam şampiyonu

3 Toptancı piyasalarda işlem gören yirmi temel ürünün toptan fiyatlarıyla haziranın yayınlanmakta olan DÜNYA Emtia Fiyat Endeksi'ne göre yıllık bazda en fazla kuru üzüm, aylık bazda ise fındık fiyatı arttı. 12 aylık dönemde kuru üzümde fiyat artışı %61.3 olurken, Haziran 2019'da ise fındık fiyatında %13.6 artış görüldü. Fındıktan sonra aylık bazda en çok fiyat artışı %8.2 ile şeker ve %1.6

ile kalyada gerçekleşti. DÜNYA Emtia Fiyat Endeksi'ne göre Haziran 2019'da toptancı piyasalarda 20 temel ürünün 3'ünde fiyat artışı yaşandı. Toptancı piyasalarda geçen ay fındıkta %13.6, şekerde %8.2, pıtkemirde %1.6 fiyat artışı gerçekleşirken, kereste, çimento, pamuk ipliği, kuru üzüm ve tenek fiyatlarında bir değişiklik gözlenmedi. Mazotta %1.4, buğdayda %1.8, bakırda %2.1, çinkoda %2.6, kauçukta %3.5, kurşunda %4.1 petrolde %4.3, pamukta %5.4, kalyada % 6.3, sağır etinde %7.1, pirinçte %11.5, kuru fasulyede %19 fiyat düşüşü oldu.

235 sanıklı Ergenekon davasında 'örgüt' ten beraat çıktı

4 İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, tüm sanıkların "silahlı örgüt kurmak yönetmek, üyelik, yardım ve yataklık" suçundan beraatine karar verdi. Tutuklu sanık Alparslan Arslan'a "Anayasayı ihlal" suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası veren mahkeme, tutuklu sanıklardan Osman Yıldırım, Erhan Timuroğlu ve İsmail Sağır'ın "Anayasayı ihlal" suçundan müebbet hapisle cezalandırılmasına hükmetti. Daha önce verilen beraat, görevsizlik ve düşme kararları sonrasında 235 sanık yönünden devam eden "Ergenekon" davasında tüm sanıkların "silahlı örgüt kurmak yönetmek, üyelik, yardım ve yataklık" suçundan beraatine hükmedildi.

ISO Türkiye İmalat PMI haziranda 47.9'a yükseldi

6 Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), haziranda 47.9 ile yaklaşık son bir yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Endeksin toparlanmasında yeni siparişlerdeki yavaşlamanın son 14 ayın en ilmi düzeyinde kaydedilmesi belirleyici oldu. İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI ise haziranda 46.5'e geriledi ve İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarında yavaşlamaya işaret etti.

Yurtiçi kurban 890, yurtdışı kurban 725 TL

7 Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, 2019 yılı vekalet yoluyla kurban kesim bedelinin yurtiçinde 890, yurtdışında 725 lira olarak belirlendiğini bildirdi. Erbaş, bu yıl vekaletle kurban kesim organizasyonu kapsamında Türkiye ve yurtdışında 6 bin 500 kişinin görev alacağını, kesilen kurbanların yurtiçinde ihtiyaç sahipleri, sığınmacı, Kur'an kursları ve öğrenci yurtlarına, yurtdışında ise başta açlık, yoksulluk ve savaşların yoğun olduğu bölgeler olmak üzere ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacağını anlattı.

2 TÜBİTAK tarafından girişimcilerin teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerinin, ticari değeri yüksek ürün ve hizmetlere dönüştürülebilmeleri adına fikir aşamasından pazara kadar olan faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanarak hayata geçirilen Teknoloji Sermaye Desteği Programı (BIGG) yeni dönem için başvurular alınmaya başladı. Teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini hayata geçirme sürecinde ücretsiz eğitim ve mentorluk destekleri ile karşılıksız finansman olanağından faydalanmak isteyen girişimciler Özyeğin Üniversitesi Girişim Fabrikası'nın internet sitesi üzerinden programa başvuru yapıyor. 'TÜBİTAK 1512- BIGG' kapsamında girişimcilere verilecek 200 bin TL'lik destek için son başvuru tarihi 19 Temmuz'da sona eriyor.

Kars'ta bin kişiye istihdam

5 Kars'ta, 147 hektarlık alanda 3 yıl önce yapımına başlanan 19 milyon 722 bin 642 lira 50 kuruş maliyetli Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi tamamlandığında bin kişiye istihdam sağlayacak. Kentte, tarım ve hayvancılık alanında istihdam oluşturmak amacıyla yapımı süren İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret ederek yetkililerden bilgi alan Kars Valisi Türker Öksüz, burada hayvancılığın daha modern şartlarda ve sağlıklı ortamda yapılacağını söyledi.